

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

Poczta polowa Nr.53

xxxxxxx d. 12 lipca 1920 r.

4104
aa KS,

ODDZIAŁ II.

Ew/G. Nr. 28904(II.)

Rmj
S

TAJNE

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

w B e l w e d e r z e.

Przedkłada się do wiadomości raport Attache
wojskowego w Finlandji zawierający wiadomości o
Rosji sowieckiej.

1 załącznik.

Szef Oddziału II.

zgodność:

B o ł d e s k u ł m.p.

Pułkownik.

[Handwritten signature]

O t r z y m u j ą:

Adjutantura Generalna,
M.S.Wojsk. Oddział II.
M.D.Zagranicznych.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York
NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 4104 dnia 13/7/1920 r.
1 załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

139
124

Helsingfors, dnia 24 czerwca 1920.

Wywiad o Rosji
Sowieckiej

Nacz. Dow. W.P. .... 5 egz.
~~Rtm. Bogusławski, Rewel. .... 1~~

Do

Naczelnego Dowództwa W.P., Sztab Generalny, Oddział II

Poczta polowa 53.

Wiadomości wojskowe.

Dla prawidłowej organizacji armji i zaprowadzenia w niej dyscypliny utworze-
no przy naczelnym dowództwie specjalną radę przewodniczącym której jest gen. Bru-
siłow. Członkami Rady są: A. Poliwanow, A. M. Zajaczkowski, W. N. Klembowski, D. N. Par-
ski, P. S. Wałujew, A. B. Butter, i M. W. Anzenkow.

Oprócz roli kierowniczej we wszystkich wojskowych sprawach i operacjach, ra-
da ma polecone opracowanie nowych podstaw dla czerwonej armji, nad którą cał-
kowita władza należałaby do komendy i gdzie zostałyby zniesione komisariaty
nad poszczególnymi częściami armji.

Rada ta pracuje w kierunku umocnienia zasad władzy sowieckiej również drogą
odezw i jednoczenia wszystkich warstw ludności dla zgodnej wspólnej pracy.

Stan czerwonej armji.

Z nastaniem robót w polu z armji pracy dawnej 7-ej, zbiegło 50 - 60 % de-
zertarów czerwono-gwardzistów. Żadne komisje i oddziały wyznaczone do chwytania
dezertarów, nie mogą podołać zadaniu. W związku z tem zorganizowano "ty-
dzień dezertarów", w Piotrogradzie i guberniach: Piotrogradzkiej, Nowogrodz-
kiej, Pskowskiej, Czerepowieckiej i Wołogodzkiej - zchwymano kilku dezertarów.
W rotach Piotrogradzkiej "Ochrany" znajduje się od 20 do 30 ludzi, a wg list
90-100. Mniejszy % (20%) dezertarów przypada na część 55-ej dywizji, stojącą
na granicach Finlandji. To tłumaczy się pracami nadzwyczajnej komisji przy
sztabie tej dywizji w Szuwałowie, która prowadzi sprawy odnośnie dezercji i

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

2-
komunikowania się z Finlandją.

W ostatnich czasach wszystkie rezerwy na tyłach dywizji rozmieszczonej na granicy Finlandzkiej, oraz zbyteczna ilość czerwonogwardzistów stanowiących obronę Piotrogradu, zostały wysłane na Polski front. Na Polski front wysłano również zapasy amunicji. Prowadzone są roboty w celu wzmocnienia obrony Piotrogradu i fortów Kronsztadzkich. Na "Totlebenie" zamieniają stare armaty na nowe. Południowe baterje doprowadzane są do bojowego porządku, ponieważ artylerja była do niczego nie zdatna. Na cmentarzu Kronsztadzkiem założono nową baterję (3-ią polową). Na brzegu Kopczyzna ustawiono karabiny maszynowe, zwrócone w stronę morza. Na Krasną Gorkę wydelegowano 200 komunistów, dla działania w kierunku wzmoczenia siły bojowej. Na forcie "Sieraja Łoszađ" ustawiono 4 armaty .

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

12

Stan floty.

Okręt "Andrej Pierwozwannyj" reperuje się w porcie. "Petropawłowski" beznadziejnie siedzi na mieliźnie i ma być rozbrojony. "Sewastopol" może wyjść na morze z powodu zepsutej maszyny. "Tajgut" wymaga remontu i może rozwinąć szybkość najwyżej 9 węzłów.

Ogólny brak węgla nie pozwala wyjechać na morze i manewrować.

Okręty (typu Nowik) opalane naftą, zupełnie nie krążą z powodu braku tego artykułu.

Transport.

Transport zewnętrznie jakoby przedstawiał się lepiej, ale w r. 1920 z każdym miesiącem jest gorzej. Nietylko brak wagonów wpływa na pogorszenie tego stanu, ale również i brak szyn i innych kolejowych materiałów, co zmusza do ograniczenia ruchu kolejowego do minimum. Wiele lokomotyw i wagonów wysłano do obsługi polskiego frontu, co odbija się oczywiście na kolejach tyłowych.

Według informacji Komitetu Ludowego Kolei, w 1919 r. fabryki Sormowskie i Kołomieńskie wybudowały po jednej lokomotywie, razem więc 2 nowe lokomotywy.

Po drugie, zremontowano po gruntownym zamienieniu popsutych części nowymi, - 21 lokomotyw.

Po trzecie: zremontowano po zamienieniu części zepsutych częściami wziętymi z innych lokomotyw - 16 sztuk.

Po czwarte: Było w remoncie 44 szt.

Przemysł.

Fabryki przeważnie nie pracują, a wyjątek stanowią jedynie zakłady wojskowe, gdzie produkcja stoi stosunkowo dobrze i przerwy w pracy są tylko z powodu braku surowca. Tulska fabryka broni produkuje do 20 karabinów maszynowych dziennie.

Wiadomości różne:

Specjalna komisja oglądała znajdujące się w Piotrogradzie składy surowców, które w razie handlu z sojusznikami można będzie im zaoferować.

Na wyspie Gutujewskiej znajdują się 3 śpichlerze z lnem. Leżąc tak długo w nieprzewietrzanych składowach, niższa i górna warstwa lnu poczęły gnić, a środkowa warstwa stopniowo. Z resztą len ten jeszcze przed wojną był sprzedany jednej

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

szwedzkiej fabryce, ale z powodu wojny nie mógł być wywieziony. Tamże znajduje się na składowisku 75000 pudów wosku, który zamierzają wysłać zagranicę, nie bacząc na zupełny brak oświetlenia w Piotrogradzie.

Wszechrosyjski centralny komitet zwrócił uwagę na ogromne nadużycia w "Czerezwyczajach", wskutek czego wyszło rozporządzenie o zniesieniu kary śmierci z rozporządzenia "Czerezwyczajek". wyjątek uczyniono dla stref, położonych wzdłuż frontu. Do tych należą: Szuwałowo, Gaczcyna, gdzie rozstrzelania trwają w dalszym ciągu. Działalność "Czerezwyczajek", a również wszechrosyjskiej czerezwyczajnej komisji kontrolują osoby mianowane z pośród dawniejszej adwokatury i prokuratury które dozorują prawidłowość działań czerezwyczajek i mają prawo znoszenia ich wyroków dla powtórnego zbadania sprawy, oraz mogą wytaczać sprawy przeciw niezgodnym z prawem postępkom czerezwyczajek.

W roku 1920 zbudowano 3 nowe lokomotywy i zremontowano od 60 do 70 szt.

Piotrogród, 9.6.1920.

Delegacje cudzoziemskie w Rosji.

Przybyła delegacja włoska i przy tej okazji liderzy bolszewicki korzystają z każdej okazji, aby wypowiedzieć swe niezadowolenie z powodu zachowania się delegacji angielskiej.

Zorin, w powitalnej mowie 8.6.1920 powiedział: "przyjmujemy naszych gości włoskich, jako prawdziwych przyjaciół, przyjaciół kochanych, którzy na to zasługują. Anglicy nie przybyli do nas jako prawdziwi przyjaciele, oni przybyli wybać sytuację, szperać... Nasi towarzysze włoscy nie szukają dróg, znaleźli oni je już, oni nas znają i oddawna wpadli na właściwą drogę!"

Kierownicy gazet piszą o tonie mityngów i zebrań: "Wiemy, że nasi goście włoscy nie przybyli, aby się czegoś dowiedzieć, aby kontrolować. Oni wiedzą prawdę. To nie są żółci, socjaliści mieszeni, ale czystej wody."

Uroczyscie obchodzi także przyjazd Delinier, przedstawiciela proletariatu francuskiego, który wygłosił mowę w odpowiedzi na powitanie Zorina i który 9.6.1920 miał wygłosić przemówienie publiczne z trybuny w Piotrogradzie.

Sprawy Polskie.

Panuje wielkie zdenerwowanie z powodu cofnięcia frontu. Jest to ruch stra-

tegiczny mówią bolszewicy, ale niepokój widać w każdej rozmowie.

Dowódca 16-ej armji, Sołogub, wysyła protest odnośnie pożaru i zniszczenia Borysowa przez artylerję Polską w dniu 29 i 30 maja. Depesza jest datowana z Borysowa dnia 6.6.1920.

Na froncie jest brak oficerów. Trocki 6.6.1920 wydał odezwę wzywającą wszystkie organizacje komunistyczne, i wszystkich członków partji do wytyężenia starań w tym kierunku, aby młodzież, nadająca się do tego, kończyła odpowiednie kursy i tworzyła czerwone oficerskie kadry. Wszędzie, przy wszystkich okazjach mówi się o ataku Polaków, aby podnieść poziom moralny i pobudzić entuzjazm. "Jest to 9-ta (ostatnia - według słynnej powieści Danielewskiego) fala imperjalistów koalicyjnych" - głoszą oratorzy bolszewicy, odgrywa się ostatni akt kontrrewolucyjnej tragedji.

Finlandja.

Sowiety usilnie zajmują się stanowiskiem Finlandji. Liczne konferencje mają miejsce na ten temat. Godne uwagi są słowa Bronickiego: "Winniśmy zwracać coraz więcej uwagi na naszego sąsiada, Finlandję. Coraz więcej podpada ona pod wpływ junkrów niemieckich. Są oni wszędzie. Erich, z przekonania swych monarchista, jest więźniem Kamarylli niemieckiej, partyzantem wojny przeciwko Rosji i pracuje wybitnie w tym sensie. Tylko Holsti satekita Anglji, zatrzymuje go na tej drodze. Zwycięstwa Polskie powiększą ż apetyt Finów. Bądźmy na baczności i obawiajmy się zerwania rokowań pokojowych".

Krzyk rozpacz.

Z powodu chaosu i bezwładu ekonomicznego brzmi coraz silniej. Reorganizacja napotyka na przeszkody nie do przewyciężenia.

Wśród zdarzeń w ostatnich czasach są, godne uwagi:

1.- Odezwa partji komunistycznej, w związku z kongresem organizacji zawodowej, naznaczonym na lipiec i z wyborami do zarządu Centrosajusa.

W tym kierunku partja komunistyczna oraz nadzwyczajne komisje (Caeka) przedsięwzięły energiczne kroki, aby zostali wybrani tylko komuniści. Można oczekiwać wyborów oszukańczych, aby tylko uniknąć mienszewików i socjal-rewolucjonistów, wrogo dla sowietów usposobionych.

2.- Zwołanie na dnia 16.6.1920. 2-go kongresu "Centralnago Ispołnitielnago Ko-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

miteta Wsiej Rossiji".

3.- Odwołanie gubernatora Piotrogradu, Awrowa, zastąpionego przez Sergiewa, komisarza wojskowego gub. Piotrogradzkiej.

4.- Odezwy i zasiłki, wysłane robotnikom europejskim i amerykańskim, dla "zablokowania blokady", t.j. skierowanie prośby do proletariatu odnośnie protestowania przeciw blokadzie Rosji Sowieckiej, oraz o uprawiania propagandy, aby kolejarze, pracownicy portów, marynarze na okrętach handlowych i t.d. odmawiali swych usług mających pomagać kontr-rewolucjonistom, a szczególnie Polakom.

5.- Bliskie przybycie delegacji niemieckiej socjal-demokracji niezależnej, którzy wyjechali do Rosji z Berlina w dniu 6.6.1920.

6.- Układ handlowy Rusku-Włoski, podpisany przez Litwinowa i przybyłego do Moskwy Carrina.

7.- Rozkaz Trockiego, aby w przeciągu 2-go semestru 1920 r. zreparowano 3203 lokomotywy. Żadne ustępstwo nie będzie przyznane. Rozkaz musi być wykonany.

8.- Ispolkom (władza centralna) zadekretował, aby prezydentem nadzwyczajnej komisji Moskiewskiej był mianowany Dzerżyński, a jego adjutantem Messing.

9.- Protest Persji, który nadszedł 5.6.1920 z powodu zajęcia Enzeli przez bolszewików.

10. Nota kanclerza Rennera z dnia 6.6.1920 z oświadczeniem, że rząd austriacki nie pomaga Polsce przez dostarczenie jej broni. (odpowiedź na protest Cziczerina)

Wiadomości różne.

Kryzys transportu rzeczno- i opałowy.

Aby wyobrazić sobie te 2 kryzysy, byłoby ciekawem podać wyciąg sprawozdania "Gławtopu" (Sekcji Opalowej) w Piotrogradzie.

"Tej zimy było w Piotrogradzie 570 tratw. Eksperci zdecydowali, że 40 z nich niezwłocznie będzie przyprowadzone do użytku (reparacje były minimalne), 170 tratw wymagały reperatury poważniejszej i 300 reperatury b. poważnej. 60 tratw miały być zdemontowane na drzewo. 25 maja zaś zaledwie 14 tratw było zremontowanych. Trzeba było do tego 600-700 robotników, pracowało zaledwie 80".

"Gławtop" widząc, że koleje zaledwie z największym trudem aprowizują armję w najniezbędniejsze środki i że nie będą w stanie przewozić drzewa potrzebnego na opał w Piotrogradzie, a zebranego na tratwach kanału Maryjskiego, stwierdza:

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

SKI
TUTE
CHIVES
W YORK

130

137

"Musimy spojrzeć oko w oko tej tragedji, że 600'000 sążni kub. drzewa będą musiały zostać na zimę tam gdzie teraz ono jest z powodu braku środków transportowych. Piotrogród tej zimy będzie bez opał".

Spekulacja.

Aby wyżyć w Piotrogradzie lub Moskwie, należy być członkiem organizacji zawodowej, arteli lub związku sowieckiego. Ponieważ nie wszyscy są w takim szczęśliwym położeniu, nieliczna rodzina dla nędznego przeżywania się, musi wydawać co miesiąc 80 - 100 tys. rubli i ludzie uprawiają spekulację nie bacząc na groźbę rozstrzelania przy schwytaniu ich na gorącym uczynku. Spekulacja polega na otrzymywaniu po cenach stałych ustanowionych przez sowiety towarów z "centrów sowieckich" i odsprzedawanie ich w wolnym handlu po cenach niezmiernie wygórowanych. np.: więc soda kaustyczna, nabyta jest po cenie stałej 100 rb. a sprzedaje się za 12'000.- Lila anilina, nabyta po cenie 10'000 rb., sprzedaje się za 300'000 rb. i to nie tylko miasto dotknięte jest tą chorobą. Wieśniak spekuluje także ponad wszelką miarę: Oddaje 1/2 f. maki za zegarek lub 2 arsz. materji. Takie są obecnie podstawy tranzakcji.

Urządzenia elektryczne.

Przy wznowieniu stosunków handlowych, ta gałąź będzie jedną z najczynniejszych. Niema już motorów, dynamo, przewodników, izolatorów, kuczuku. Niema nawet lamp elektrycznych, pomimo wielkiego rozgłosu, jaki się czyni nad produkcją fabryk.

Bank Państwa w końcu maja zamówił dla swej centrali i filji 80'000 lamp. Odpowiedziano oficjalnie, że ta ilość nie może być dostarczona, ponieważ na całym świecie jest tylko 6000 rozporządzalnych lamp.

Wóz towarów z Estonji (5.6.1920.)

47 wagonów maszyn rolniczych przybyło do Moskwy, z których 39 wag. tranzytem przez Piotrogród. Większość maszyn została wysłana w głąb kraju. W końcu maja r. b. 65 wag. z papierem przeszło granicę rosyjsko-estońską. 50 wag. skierowano na Moskwę. 15 na Piotrogród.

Estonja sprzedawała sowietom kilkadziesiąt milionów ton ziemniaków. Bolszewicy wbrew postawionym warunkom, zapłacili w złocie i walucie estońskiej. Rząd estoński zawiesił obecnie wysyłkę towarów, żądając wzamian surowców, których sowiety dostarczyć nie mogą.

Wymiana towarów. (Towaromien)

Nowy dyrektor "Towaromienu" Begge, oświadczył przed kilku dniami: "Otrzymaliśmy 50 wag. nasion, 80'000 pudów ziemniaków i maszyny rolnicze. Posłaliśmy do Estonji 50 wag. lnu. Mamy skład desek, przeznaczony do eksportu, ale przedewszystkiem mamy specjalny kapitał w klejnotach, przedmiotach sztuki, antykach, starych fajansach i serwizach, które dla nas nie są użyteczne, ale sprawią przyjemność burżuazji cudzoziemskiej. Chętnie damy te nieużyteczne rzeczy wzamian za wszystko, czego tak potrzebujemy".

UWAGA. Cyniczne przyznanie się do popełnienia oficjalnych kradzieży.

Fabryki Putiłowkie.

Raport komisarza Czadzewa: Fabryka ta, ze wszystkimi pododdziałami zajmowała 40'000 robotników. Zwiedzając te fabryki podziwialiśmy potęgę produkcji tych pięknych i wielkich fabryk i w tym czasie byliśmy przerażeni ich stanem obecnym.... Nie widzi się już robotników na tych olbrzymich przestrzeniach fabrycznych, zajmujących 10'000 dziesięcin. Statystyka mówi nam najwięcej: W kwietniu 1919 było jeszcze 11'000 robotników, w grudniu 1919 - 6000, w kwietniu 1920 r. 5425, 17maja 1920 było robotników 5513, 22 maja - 5300, 25 maja 5200. Fabryki akceptowały zlecenie na 10 nowych lokomotyw, zamiast 20 proponowanych oficjalnie. Jest nadzieja, że 1.6.1920 będzie można uruchomić parę pierwszych lokomotyw, w II kwartale prawdopodobnie maszyny nie będą budowane. Problem jest nie do rozwiązania. Oddział metalurgiczny nie był w stanie skonstruować nic nowego. Fabryka powinna była reparować 120 lokomotyw miesięcznie, a reparuje zaledwie 3 - 4.

Uwaga: przyszłość tych fabryk maluje się w powyższych cyfrach, komentarze są zbyteczne.

Chaos ekonomiczny.

Jeśli delegacja angielska lojalnie i bezstronnie przedstawi wszystkie fakty na podstawie tego, co ona widziała i na co wskazywali jej mienszewicy i partja socjal-rewolucjonistów, da ona jasny obraz tego chaosu i bezładu życia ekonomicznego, wprowadzonego przez regime komunistyczny. Furja bolszewików przeciwko "nędznikom socjalistów" i delegacji angielskiej dowodzą lepiej niż wszy-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

stko, że mienszewicy zadali cios trafny i mocny.

Zbiory.

stko widoki na urodzaje są wogóle i w przeważającej większości niepomyślne. Wg. wyrażenia sekcji rolniczej, urodzaj będzie "niżej średniego" - nieznaczny.

Rezultaty ankiety (bolszewickiej)

- Okręg Nowgorodu Niżniego - 40% powierzchni zasiano.
30% uznano za stracone.
- Okręg Kaługi - 30% całkowitej powierzchni zasiano.
- Okręg Jarosławia - 50% zbiorów stracone lub b.złe.
- Okręg Saratowa - Na północy sytuacja niepomyślna: chłody.
Na południu sytuacja b.zł, posucha.
10% zadawalających zbiorów
50% złych.
40% straconych zbiorów.

Węgiel. Okręg Juzówki.

Raport komisarza:

Kopalnie Troudowskie,	prac	obecn.	644 robotników,	4 wagony	dziennie.
Kopalnie Prochorowskie "	"	1864	"	280'000	miesięcznie.
" Aleksandrowskie	"	1500	"	246'000	w marcu.

Produkcja upada.

Nafta.

PIŁSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York
Z 16 milj. pudów nafty wyeksportowanej z Baku na Astrachań, które miały je-
chać Wołgą, "Gławtop" awizuje odejście 5.6.1920 do Kazania i Nowgorodu 4 milj.
pudów.

Uwaga: Pomimo wysiłków wszelkich uczynionych przy ekspedjowaniu nafty zwraca się uwagę na małą ilość wysłanej nafty.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

W otrzymanym biuletynie Nr.2 Europy Wschodniej z dnia 1.6.1920, na str. 413 (i następnych, widzimy sprawozdanie ludowego instytutu rolniczego i raport misji angielskiej o zbiorach 1919 r. i składowach z lat poprzednich. Cyfry te nie zgadzają się zupełnie z temi, które mamy obecnie i z temi, które zebraliśmy ubiegłego roku, w samej Rosji. Stworzonoby sobie poważne nieporozumienia i liczne rozczarowania, gdyby oparto się na tych cyfrach, co do MOŻLIWEGO EKSPORTU Z ROSJI TYCH MILJONÓW PUDÓW ZIARNAŁ, bez zarządzenia jaknajdalej idących ankiet.

i zgłębienia dokładnego tej kwestji.

Jest zbyt duzo niezasianych zgoła terenów, aby te milionowe cyfry ziarna, mogącego być wywiezionem nie wzbudziły NN sceptycyzmu w znawcach tej sprawy.

13.6.1920.

Układy i warunki między republiką Sowiecką a rządem Angory (Narodowa Turecka partje w Angorze)

Przedstawiciel Mustafa Kemala Paszy jest obecnie w Moskwie i rokuje z rządem Sowieckim co do wspólne walki przeciwko imperjalistycznej Koalicji. Zgoda w zasadzie nastąpiła.

Jako podstawa służy list Cziczera do rządu Angory: "Cziczera w imieniu Sowieców absolutnie upoważnia do walki z imperjalizmem Koalicji atakującym ze wszech stron dwie narodowości Rosyjską i Turecką."

Jest zgoda co do: 1) uznania zupełnej niepodległości terytorjów tureckich. 2) wyłączenie do państwa tureckiego wszystkich krajów do Turcji należących. 3) ogłoszenie niepodległości Arabji i Syrji. 4) Autonomia i prawo rozporządzenia sobą dla Armenji Tureckiej Kurdystanu, Lasistanu, odcinka Batumskiego, Tracji Zachodniej. (emigranci otrzymają prawo powrotu do kraju i głosowania). 5) Uznanie małych narodowości. (prawa mniejszości). 6) Sprawa ciśnin ma być rozstrzygnięta przez konferencję państw położonych nad brzegiem morza czarnego. 7) Zniesienie kapitulacji i kontroki ekonomicznej państw cudzoziemskich. 8) Zniesienie wszelkich sfer wpływów, pod jarzmem obcym.

Rządy Sowieców i Angory ustanowią granicę Armenji i Persji, zgodnie z prawem narodów samookreślenia.

Przedstawiciel Armenji Lewon-Panti przybył aby wziąć udział w układach.

Uwaga: W momencie, kiedy dowiadujemy się o rozejmie pomiędzy Mustafem Kemalem Paszą a gen. Courto, ciekawem jest co się dzieje po za plecami tego ostatniego w Moskwie.

Komuna Karelska.

Komitet Centralny Rosyjski (V.Ts.I.K.) pod przewodnictwem Kalinina wydał 8.6.1920 r. dekret: 1) o utworzeniu Komuny Karelskiej z odcinków Ołonieckiego i Archangielskiego, 2) o zleceniu Komitetowi Karelskiemu składającemu się z

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Edwarda Guilinga, Jakóba Miagkiego, Wasilego Koudieva, utworzenia sowietów Karelskich, któreby zorganizowały tą komunę. ~~HM~~

Wymiana towarów - Koleje Estońsko-Rosyjskie.

Komisja mieszana zajmuje się obecnie stosunkami kolejowymi i urządzeniem stacji granicznych oraz kontroli. Rosjanie oświadczyli, że od 1.7.1920. zostanie wprowadzona w życie umowa, na mocy której 60 pociągów dziennie odchodzić będzie z Estonji na Piotrogród.

Ograniczenie swobody słowa i zebrań w Sówdepji.

Prezydent komitetu obrony Kamieniew, dekretem z dnia 8.6.1920 rozkazał, aby ze względu na niebezpieczeństwa kontr-rewolucji i propagandy słownej na zebraniach prawo przemawiania publicznie i na mityngach było udzielane jedynie tylko przez Sowiety Centralne, okręgowe i przez komitet agitacyjny. Winni zakłócenia porządku będą karani wg. rewolucyjnych praw wojennych.

Perska Republika Sowiecka.

W sferach sowieckich opowiadają, że 9.6.1920. w Persji została proklamowana Republika Sowiecka. Kozacy i żandarmerja perska, wg. informacji sowieckich, przeszły do perskich rewolucjonistów.

J. Porowski
par

